

stárban sze-
azon óriás
lődi Singer
nyújtanak.
számára
gép.
an gépeink-
is eszköz
nek Singer-

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.
A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hettőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:
helyben hához hordva vagy vidékre pos-
tan küldve.
Egész évre . . . 10 frt.
Félévre . . . 5 frt.
Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.
Egy órára . . . 1 frt.
Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban
Kutasi Imre nyomdájában, axtán
Telegdi K. Lajos és ifj. Gaabry Károly
könyvkereskedéseknél, vidéken a posta-
hivataloknál.

Hirdetési díj:
öt hasábol petitor 6 krajczár. Nagyobb
terjedelmű s több ízben megjelenő hirdet-
ményeknél leengedés történik. Helygíj
minden hirdetés után 50 kr. Nyilvántári köz-
lemények minden sora 20 kr. Kiseb-
bítő állat vetetnek fel. — A hirdeté-
nyek a szerkesztőségben és kiadói irodában
Az előfizetők a hivataltól pénzért a kiadó-
hivatalba, a lap szellemi részét tartozó
közlemények a szerkesztőségi irodába
csorgódtatva, Fried-ház 19. sz. alatt
csúsznak.

A hazugság mesterei.

A független párt éhenkórász hírlap-
írói kitogyván a süttivalókból — mosta-
nában a mult idők pánészes morzsáiból
táplálkoznak, melyekkel, habár nem ér-
nek fel a bibliai út kenyerrel, nem öt-
ezer, hanem ennél mindenesetre kevesebb
számu pártbíveiket ugyancsak traktálják.
Nem volna semmi szavunk e sza-
kádokodáshoz és vendégszékéshez, ha a
dolog nem a mi rovásunkra is történnék;
de szó nélkül hagyhatjuk-e, hogy ez
irodalmi kukták élvezhetlen kutyvalék-
jüket hazugság-pástétom külzetébe bur-
kolva, hozzájuk méltó rigmusok kísére-
tében „debreczeni” cég alatt tal-
lálják fel szentes abroszokat képező hir-
lapok hasábjain.

Az alább elbeszélendőben az odium
mindenesetre a „Debreczen” helyi füg-
getlenpárti lapot illeti, mely a jubileum-
tartásokkal a közelebbi időkben egyre
itt, mint a bomlott óra. Elkezdte a 8
éves „Debreczen” 10 éves fenállása ün-
neplésével a egyelőre bevégezte 1849.
ápr. 14. 29 éves évfordulati napjának
üstökéld fogva előráncigált megü-
lésevel.

Ugyanis zöldszinben diszlegő füzfa-
paripára ilve — riadót nyekkentett f.
évi ápril 13-ik napján megjelent 73-dik
számában; s repedt túlok recsegésében
felhivatott a t. cz. helybeli és vidéki
publikum, hogy másnap levén 1849. ápr.
14-nek 29-dik évfordulati napja, nosza
seregelenek a helybeliek csakugy gya-
log, a távollévők pedig más, a virágva-
sárnapi bevonuláshoz illő és szokott
alkalmatossággal a 29 évvel
előtt történtek színhelyére: az itteni
ref. anyaszentegyházba, híres nagytemplo-
munkba, ünnepleni nem annyira az egy-
házi szent napot, mint inkább a nevezett
évfordulót.

Az idevonatkozó felhívást figyel-
men kívül hagytuk, jól tudván, hogy a
nevezett lap által a megbotráncokozáshoz
szoktatott közönség is hasonlóképp igno-
rással bünteti ama hordó-hangú cik-
ket; pedig eléggé elértéttük, hogy e nap
megünneplésére való felhívás mit jelent
jeleneleg alkotmányos életünkkel szem-
be állítva: **jelenti a törvényes állapotok
elleni lázítást,** mit abból az alább em-
lített másik független párti lap is eléggé
alaposan kimagyarázott.

Szó nélkül hagytuk a f. évi ápril
14-két követő napon megjelent „D.” kö-
vetkező cikkcskéjét is.

„**Ápril 14. emlékei feljegyzendők ta-
láljuk, hogy tegnap a ref. nagy templomban
Révész Imre szónokolt. Igen nagy közönség
volt jelen. Mind a hitszónok, mind a kö-
zönség méltó volt a nagy naphoz. Hogy is
mondta egy francia író? Az eszme követi
pályáját s meghódítja a szellemeket.**“

Megelégtünk azzal, hogy ime a
hólyag kipukkant anélkül, hogy elszült
volna és lelapult. Azonban megkellett
vallanunk, hogy eme cikkcske sora
egy keüleg kiüdmítot jesusitához méltó
és olyan egyéniségtől kitelhető irány-
ban voltak tartva, ki ugyan mindenkit
beharangozott, de maga éppen nem volt

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A szerencse pillanata.

Irta: **Hackländer F. W.**

ELSŐ KÖTET.
Kilenczedik fejezet.
Chantons, buvons, traleralera.

— Daloljunk és igyunk csuhajaja. —

Ott szembem amaz arak visszavonultak
az ablaktól, vagyis föl-alá sétálgattak a szo-
bában és valahányszor eltűnt ismét a piros
pöngyölő, egy pillanást vetett Böhlér az
ablakra. Róza többé nem nézett ki az abla-
kon; elfordult és nagy buzgón dolgoztatott
szalmafonásán.
„Nem ugy”, mondá az öreg Weiherné a
fiatal emberhez, „ilyen nem civilizációjék leányom-
mal, hiszen ez valóban neveléses; ő annyira
csüng önön, hogy szinte sokalom. Azt ön igen
jól tudhatja.”
„Nem, ő azt nem tudja, vagy legalább
tudni nem akarja”, vágott közbe Róza.
„Vitat kezdeni sohasem jó. Epen ez által
jöhet az ember más gondolatokra”, mondá az

ott, s nem levén, — mert nem lehetvén
tárgya, — sokat sejtető, de semmit nem
mondó általánosságokba burkolja a fiasokt.
De már aztán azt nem hagyhatjuk
szó nélkül, nem hagyhatjuk e nemes vá-
ros annyi sok ezer reformált vallásu hi-
veinek összes lakosságának, és végre nem
a kitűnő egyházi és tudományos férfiak,
a pártörjögés sártengerébe fojtani
szándékolt reputációját, jóhírneve érde-
kében, a mit ama kétértelmű s az illető
aguruk közt alkalmasint előre megbe-
szélt cikkcskékből a független párt fő-
közlönye: az „Egyetértés” mondva ki-
olvasott és pirulástól elsokott areczal
ápril 17-diki számában napvilágra hozott.
A fekete- és gonoszlelkűség e szörny-
és undokszülötte szószerint így hangzik:
„Mint a „Debreczen”-ből olvassuk,
Debreczenben a nap méltóságához illő
nagyserenisséggel ünneplétek meg az 1849.
ápril 14-dikének, vagyis Magyarország-
nak az osztrák dynastia hatalma alóli
függetlenlé nyilvánításának 29-dik év-
fordulóját. A „Debreczen” előlegesen fel-
hívá erre a polgárok figyelmét, ezek —
Virágvasárnapja is levén, nagy számmal
seregletek össze a nagytemplomban a ma-
gyar újabb történet pártállan actusa 29
éves évfordulójának megünneplésén. A ma-
gyar nép szívében kitörülletlenül élő
nagy nap emlékéhez és a kereszténység
virágvasárnapjához ünnepehez méltó nagy szá-
búu egyházi beszédet mondott az elszí-
lárd polgár, kitűnő egyházi szónok és
hírnevű tudós nt. Révész Imre.”)

Utána nézván az egésznek, feljogo-
sítottunk érezzük magunkat határozottan
és ünneplésen kinyilatkoztatni.
— hogy az ezen fenti sorokban foglalt
cikkke az „Egyetértés”, mely az ur
és tudomány felkent bájnokát felségéért
szinben és a független párt céljait szolgál-
késben a mi székesegyháznak
kortesánya gyanánt tünteti fel stb.,
elejétől kezdve végéig hazugság, merő-
ben légből kapott, valódi megbélyegző
nével hamarosan eléggé meg sem je-
lelhető czélatos koholmány, mert ama-
napon — virágvasárnapján, a nagytem-
plomban előlegesen megállapított, egy-
házi szokások sorrend szerint hitszónokul
fellépet nt. Révész I. ur által tartott ma-
gasztos beszédnek sem szava, sem czé-
lzata nem volt, mely politikai dolgokra
vonatkozott volna s általában az egész
isteniszület a szokott határokon belül
folyt le, azon körülmény pedig, hogy a
jelzett alkalommal nagy száma a hívek-
nek tölt be a szentelt falak közeit, e
város lakosságának vallásos érzületére
mutat, mely minden vasárnapon és ün-
nepon, néha még a templomból is ki-
szorulva igyekszik leróvni az ég számo-
lyánál kegyeletes adóját.

Még egyet mondkunk s kettő lesz
belőle.
Debreczen városnak különben or-
szágszerzte törvény tiszteletéről és kegyes
jamborságáról híressé vált lakosságát

*) Ugy hiszszük, hogy nt. Révész Imre urnak
nincs tudomása azon megfizetéséről, a melyben a
„Debreczen” és az „Egyetértés” részvételük, de azt
hiszszük és tudjuk, hogy ezen valóban vádatat, mit
helyt azok tudomására jutának, az alkotmányhoz
és királyához hi tudós fértnem fog kesi illő mó-
don visszautasítani magától.

*) Ugy hiszszük, hogy nt. Révész Imre urnak
nincs tudomása azon megfizetéséről, a melyben a
„Debreczen” és az „Egyetértés” részvételük, de azt
hiszszük és tudjuk, hogy ezen valóban vádatat, mit
helyt azok tudomására jutának, az alkotmányhoz
és királyához hi tudós fértnem fog kesi illő mó-
don visszautasítani magától.

némely „hivatlanok” gyakorta nagyon
is rosz színben tüntették fel egy és más
helyen, valjon a fentebbi hírlapi cik-
kek nem a bennünket rosz szemmel
nézők malmára hajtják-e a vizet? sőt
az örvénybe is sodorni igyekeznek ben-
nünket?

Válaszszuk meg tehát a mi embe-
reinket, kik küzdenek eme rozszakaróink
felforgató tervei ellen, segítük őket ér-
dekeinkért küzdő törekvésükben és is-
merjük meg az albarátokat, kik eképen
rég megérdemlett sorsukat el nem ker-
ülhetik.

Veritas.

— **Indiai katonaság Európában.** Anglia
indiai csapatokat akar hozni Maltába, hogy
kíséretet tegyen, vajon vehető-e hasznukat
egy európai háboruban. A behozatala első
sorban a Ghoorka-erzred van kiszemelve, mely
a velt nepali királyság harcos fiaiból áll, kik
némely alkalommal túl tettek hősiességben, a
harczokban megözték angol veteránok is. A
Goorka-hadosztály létszáma 5840 ember — s
ezeknek két harmada hindu. Maltába jönnek
meg a „Rattray Shik” gy. ezred, egy bengál
lovas ezred és két század bengáliai mészaki
csapat, egy bombayi tengerész ezred, egy be-
lud vadászred és a mahapuri granátosok;
összesen 8700 főnyi gyalogság, 600 lovas és
200 főnyi mészaki katonaság.

— **Rudolf trónörökös** a jövő hó közepén
Prágába érkezik s ott Philippovic h. tábornok-
nagy parancsnoksága alatt katonai szolgálat-
ban fogja magát gyakorolni. A főherceg Prá-
gában tartózkodása alatt minden csapat gy-
akorlatban részt vesz s az augusztusi és szeptem-
beri nagy hadgyakorlatokban királyi atyja
szeme láttára fog mint dandárnok parancsno-
koskodni.

Párisi világiállítás.

— A párisi világiállítás ün-
nepélyes megnyitása. A nemzetközi
világiállítás megnyitását szeritartása a „Li-
berté” szerint következő: A megnyitás május
1-én d. e. 10 órakor a Trocadero történi.
A marschal-elnök díszgyenruhában katonai kí-
sértével a nagykövetségek s a diplomacia
tagjai környezetében az emelvényen foglalt he-
lyre, a mely a nagy vízi terász közepén van
felállítva. Ez emelvény mögött a rotunda osz-
lopfolyója alatt, mintegy 1500. — a palota
szarnykarzataiban pedig 5—6000 hely van
fontartva, mindkét nemű hivatalos közönség
számára. A katonaság a vizuhatag mindkét
oldalán a kiállítási palota főkapujáig ki a Mars-
mezőig sorfaiat képez; mögöttük meg mintegy
20000 nézőnek marad hely. Az idegen kiállítá-
si osztályok bizto-ai személyzetükkel jobbról,
a francia osztály előjáról a nagy terasztól
balra foglalnak helyet, hogy aztán egyesítve
meheessen a köztársaság elnökének üdvözle-
sére. 10 órakor a marschal beszédet tart s vé-
gül a kiállítást megnyitottnak nyilvánítja. E
pillanatan megerekednek a szökőkutak, a ka-
tonai zenekarok riadó fuvnak s a tüzérség
lövésekkel adja tudtul Páris lakosságának,
hogy megnyitá a világiállítás. A marschal erre fé-
nyes kísérettel bejárja a Marsmező palotájá-
nak osztályait, melyek déli 12 órakor meg-
nyitnak a közönségnek. A parlament mindkét
háza hivatalosan lesz jelen a felavatáson.

— A Parisba utazó magyarok
naki! A párisi magyar egyesület (Societé Hongro-
ise de Secours mutuels, Rue Turéne 47.
Paris) a világiállításra utazó magyar közönség
tájékoztatása végett következőket közölte a
m. kir. kiállítási kormánybiztosi hivatalal: Kik
a párisi utat kevés költségel akarják bejárni,
lássák el magukat a simpachi vagy müncheni
vasuti állomásokon élelmi szerrel, mert ezt

zengő egy kíséretet fog tenni. Közelédek
tendő Rózához ily szavakkal: „Hagyjuk abba
a dolgot, forró szerelmeknek tulajdonis, hogy
ma olyan különösnek tetszettem”, és gyöngé-
den vállára helyezte kezét. Ezt máskor szíve-
sen elúrtú és ily kedves pillanatokban fejét
felre fordítá aként, hogy orcájára kezét érinté.
Ma azonban már a legelső mozdulatát is ki-
kerülte és egy hirtelen tekintetét vetve a
túló ablakra mondá: „Hagyd el, — a nyitott
ablaknál!”

„Ugy! — a nyitott ablaknál!” ismété a
visszavonuló ifju halk hangon néhány sor és
talán többször, mint maga is gondolá, ugy,
hogy az ismét figyelmessé lett öreg Weiherné
a tűzhely melől így szólt: „Rózának igaza
van. A nyitott ablaknál az embernek mégis
csak egy kevéssé tartózkodónak kell lennie.
Már a szomszédokra való tekintettel is.”
„Ugy van, a szomszédokra való tekintettel”,
bizonyítá a szerencsétlen fényképezés és a nél-
kül, hogy hátratekintene, kionsont az ajtón.
A lépcsőn aztán egyre mondogatá magában fo-
kórlókra hágyva: — a nyitott ablaknál! és —
a szomszédokra való tekintettel! — E midőn
ezeket külön-külön hatszor ismételté — el-
érte saját szobaajtóját.

Róza még egy pillanattal az ablaknál mar-
adt, azonban inkább a szoba belseje felé hal-
gatózott, mint a mennyeire az ablaknál nézett
ki a túlfelől ablakra, a hol pedig ama szem-
kötő férfi minden csak kigondolható módon
iparkodék az ifju leány figyelmét magára
vonnia. Róza hallá, mint tevő be Henrik maga
mögött szép csendesen az ajtót, mint haladt
föléle a lépcsőn, mint érkezett szobájába, ek-
kor azonban ugy tetszett előtte, mintha a vé-
kony menyeezetten keresztül fájdalomnak egy
kiállításban történt kitérését is hallotta volna.
Talán csalódott, talán e kiállítás saját szívéből
hangzott föl.
Az egész történet ő reá igen fájdalma-
san hatott, ezt érgé hevesen dobogó keblében,
érgé ajka remegésén, érgé vonagló szemhéjain
és azon forró könnyeken is, melyek arcán
végig futottak.
De hiszen volt anyja, a ki vigasztalja és
érgé Weiherné asszony meg is cselekvé, miután
a levest a tűz melől elvévő és a főző kana-
lat letevé. „Miféle dolgok ezek”, mondá ő —
„Csak remelem, nem tőröd el az eféle bánás
módot. Azt hiszi talán Böhlér ur, hogy nél-
küle nincs sem údv, sem boldogság? Oly leány,
mint te vagy, más alkalmatosság után is lát-
hat és nem kell egy üzletnélküli fényké-
pezésre várnia. — Csendesülj csak Róza, nem
lesz egyre boru és az épen nem lesz baj, ha
olykor, sőt ha gyakrabban fogod is magadnál
az ablaknál mutatni. A szerencse az ablaknál
ép ugy bejöhet hozzád, mint az ajtón és va-
lobban nem tudom, nem volna-e szerencse rád
nézve, hogy ha amaz ott fonn békeben hagyja

álomlásoktól Párisig csupa méregdrága vendég-
lők vannak. Párisban jutányos és kényelmes
szállók a következőket ajánljuk: 1. Hotel
meublé Nr. 4. Rue Juge (Grenelle). 2. Hotel
meublé Rue du Theatre cite Thure 2 bi. (Gre-
nelle). 3. szállónak hasznobérleje egy derék
házakfia. 3. Hotel St. Sebastían, Rue St.
Sebastian Nr. 37. 4. Hotel centennial et du
Brisir, Rue Bergere Nr. 23. 5. Hotel meublé,
Rue Corneille Nr. 5. 6. Hotel meublé, Boule-
vard Bonmarchais Nr. 8. 7. Hotel D'antin, Rue
D'antin. 8. Hotel meublé, Rue St. Laurent N. 22. 10.
Hotel meublé, Rue Jagevir N. 22. 10. Hotel
meublé, Rue Buci Nr. 10. 11. Hotel St.
Mals, Rue Odessa Nr. 12. 12. Hotel meublé,
Rue des Fosses St. Jaques Nr. 3. E szállók
mindentegyetben egy tisztességes szoba 24 órára
2—3 frankon kapható. Azon magyar utasok,
kik a francia nyelvet nem beszélők tökéle-
sen, nagyon helyesen teszik, ha e szállók egyi-
kében vagy másikkban vesznek lakást, mert a
magyar egyesület több tagja lakik bennük, kik
aztán hazafias készséggel adnak utbaigazítást
s tájékoztatást az érkező honfitársaknak. —
A vasuti állomástól a vendégfogó a bérkoscsin-
ak 1 frank 80 centime, a máhákért pedig
darabonként 50 centime, fizetendő. A bérkoscsin
rendszerét az utasok egy nappali órá után 2 frank,
egy éjjeli órá után 4 frank; az éjjeli óra éjjel
után 1 óráról számít. — A magyar egyesület
választmányja február hó 17-én tartott ülésén
elhatározta, hogy a „párisi kalauz”-ból a leg-
szükségesebb tudnivalókat magyarrá fordít-
tatja, pár száz példányban kinyomatja s a je-
lentkező magyar utazók közt díj nélkül ki-
osztja. A kiállítás tartama alatt a párisi ma-
gyar egyesület helyiségében esti 8 óráról éj-
félig naponkint egy rendező hivatalos órákat
tart s a hozzá fordulónak minden irányban
szívesen szolgál tanácsokkal s felvilágosítással.

— **Engedhet-e Anglia?**
A lapok tele vannak azon nagyfontosságú
hírekkel, mely szerint Németországnak sikerült
volna mind Angliát, mind Oroszországot a
Konstantinápolytól való visszavonulásra rá-
bírní. E szerint Miklós ngy Drinápolyig vonná
vissza seregét, Anglia pedig hajóját a Be-
sica öbölbe rendelné.
Ha a két vitás nagyhatalom csakugyan
reá is állott volna ezen föltetelekre, egy a to-
vábbi alkudozások nagyon meg volnának köny-
nyítve és e körülmény a köcsönös bizalom nö-
velesére is szolgálna, a mire pedig igen nagy
szükség volna.
Mert Anglia és Oroszország között a bi-
zalombizony szeretőleg nagy. Ismerik egymást.
Az orosz medve San-Stefanóban kimutatta fo-
gafehéret és a brit oroszán teljesen tisztában
van ellentéle szándékai felől.
Vagy ki áll jót Angliának, hogy ha hajó-
raját a Bosporusnál visszavonja, hogy Gorcsa-
koff nem kényseríteti-e az új oroszbarát török
mijlesztetést arra, hogy a hajórajai zárja el
a Bosporust, nem szerepet cserélné-e ak-
kor a brit oroszán a muszka maczkával és
látának medvéfalcsozattal helyett — oroszlan-
táncosítással?

Nem, nem, Derby kivált az angol cabi-
netből és az most szilárd, következetes angol
nemzeti politikát üz és nem hagyja magát
tévúra vezetni meg Bismarck által sem.
A távri egyre hirdetjük, hogy Német-
ország közvetítésének — sikerült egy congres-
sus előtervezetlet létesítést biztosítani, de
azt is bevalja, hogy a minden országok czárja
egy percig sem hagyta abban a fegyverke-
zést, utjában ismét 36 zászlaj tartalékot és
24 ütnek összeállítását rendelte el.

Máltában is nemokára együtt lesz az
angol törössereg az indiai hadsereg szállít-
mányával. Anglia azonfóli 100,000 török és
50,000 görög felett parancsnokolhat és azért

teged. Miért ne volna a magunk félének is
joga arra, hogy magasra törekedjék? folyt-
tatá tovább az anyá, minthogy Róza ezekre
mint sem felelt és az ablaktól elfordulva aszt-
alkájához ült. — „Az a Wenden báró ide át
fiatal ember, nóthen, gazdag és valóban nem
is első ízben történnék, ha egy oly szép leány,
mint te vagy, magyarság asszonyja vámnék.”
Rövid idő múlva mindkét család szérény
ebédjénél ült és mindkét helyütt szomorú ar-
czok valának láthatók. — Mialatt az özevgy
Weiherné azon mesterkedett, hogy leányát
saját nézeteinek megverje, Krimpf ur oda
törekedék, hogy társát fölvidtsa, azonban egyik
sem tudott ezélt érni. Az ifju leány mélyen
meg volt szomorodva s maga sem tudta tulaj-
donképen, hogy miért. — A fényképezés pedig
mind gondolatokba merülten a nyitott ablakot
és a gátó szomszédosságokat forgatta eszeben.
Csak egyszer vett más irányt gondolatme-
neté, midőn t. i. meghallá, hogy a katoná zéne
ismét elvén. — Ekkor ismét eszébe jutott
anyja elbeszélése, visszamelékezett derék, eré-
lyes nagyanyjára és mindig újból, meg újból
fólszengett füleiben ama francia dal ismétlődő
zárszava: „Chantons, buvons, traleralera.”

Fővárosi hírek.

— **József főherceg,** ki Alesuthon a leg-
jobb egészségben töltötte a telet, májusban a
Margit szigetre költözik. — **A királyi palota**
kértjé Buda várban az idén is gondosan di-
szítették. — Több ezere menő fát ütettek,
hogy az árnyas helyeket növeljék s a virág-
ágyakat is a régi gondozásban részesítik. —
Egy szerencsét keresztelek mult szombaton
a Lipót-városi templomban; a szerencse 14
éves, Abissyniából való s a keresztésében Ká-
roly János nevet nyert. — **Egy kereskedő se-
gedékből** álló tolvaj bandát fejezett el köze-
lebb a fővárosi rendőrség. — A banda tagjai
13-an vannak s több mint két év óta lopják
gazdájukat. Hefler nevű orgazdjuk csupán
csak azért bérelt egy hónapos szobát, hogy
oda a lopott árukat elrejtthesse. — **Apponyi
Sandor** gr. közelebb tartotta esküvőjét Esz-
terházy Alexandrine grófnővel.

Egy halálra ítélt levele anyjához.

Az uppesti rabfólykosság bünténye miatt
halálra ítélő Róza s István, a börtönből a kö-
vetkező levelet írta Gyula öccsére nevében is
az édes anyjához s egyszersimult testvéreikhez:
„Szeretett kedves jó anyánk és jó testvéreink
és ányunk! Ne vegyék rosz neven, hogy bá-
torodunk ezen szomorú helyzetünkkel tudósi-
tan ezen par zendirásunkkal, bocánatért kö-
nyörgünk, mint nagy büh elkövető szerencse-
len két testvér. Nagy pénznyag miatt történt
rajtunk ez a szerencsétlenség; kedves jó szü-
lőnk és testvéreink megártunk fíni közele-
ségünket, a mivel tartozunk, töletek bocsánatért
folyamodunk, kérünk benneteket jöjjetek be
hozzánk egyszer legalább lássuk egymást és
beszélhessünk; ne busuljatok nem fogunk új
kimulni az élek közl mint amint halljátok, jó
az isten megsejti benneteket. Hala legyen az
istennek egészségesek vagyunk a mit nektek
is kívánunk. Tartso meg benneteket a jó isten
egészségben a magatok szegénységében, —
jó az isten megsejti meg benneteket. —
Jöjjetek bátran bármily időben ide a megye-
házhöz, mert beszabad mindenkor jönni. —
Együtt vagyunk egy szobában. Es Pali legy
szíves valamit behozni legalább míg itt leszünk,
ne feledészetek róluink, és ha lehet valamennyi-
nyien jöjjetek el hozzánk. — Ezzel mar-
dunk kéző-ökölő fiaim mint Pista és Gyula. — E levelet
mely a halálra ítélj saját fogalmazása minden
módotis nélkül adtuk a maga egyszersimult-
gében írja az „E-r.” S csak azt jegyez-
nünk meg, hogy a szerencsétlen anyja még nem bo-
csátottat gyermekeikhez egyszer sem, mióta
fogva vannak. Legközelebb dr. Gombár Tiva-
dar védőügyvédhez fordul, hogy eszközölje ki-
neki az engedélyt gyermekei meglátogatására.
Különösen a halálra ítélt István után vágyódik,
a ki a mint mondja, mind a hat óta közl a
leggyöngédebb szeretettel függött rajta.

Iskola-ügy.

Holnap d. e. fog megtartani a tisztántuli
prof. tanárgylet alakuló közgyűlése; s holnap
d. u. tart ülést az-az egyházker. bizottság, mely
azzal van megbízva, hogy készítsen javaslatot
a tisztántuli ref. superintendentiában eső közép
iskolák szervezeteire vonatkozólag. Csütörtökön
kedzőnek az egyh. ker. tanügyi bizottság
ülése. —
Hogy mennyire összefüggő gymnasiumunk
sorsa a vidéki ily iskolák állapóval, e-eggyé
bizonyítja az, hogy azon 98 tanuló közül, ki
az 1879. évbén kezdte meg nálunk a gymna-
siumot, ma már csak 16 jár a 8-ik osztályba,
— sőt még azon 68 tanuló közül, ki 3 1/2 év-
vel ezeltől az 5-ik osztályba járt, sincs ma
több a 8-ik oszt. 78 növendéke közül 28-nál.

A legújabb és legjobb árak mellett
Kaysers-Lajos, ügyvéd.
Temesvározt, 1878. ápril 15.
1878. n. 1878.

Hasonlóképpen a 7-ik oszt. 78 növendéke közt csak 25 van olyan, ki itt kezdte gymnasiumi pályafutását, míg ugyanoda csak ez évben 35, más iskolából jött tanuló iratta be magát. — Általában elmondhatni, hogy gymnasiumunk népessége minden évben 1/4 részben kieserelődik. Tavaly 718 tanuló közt 203; — az idén 670 közt 150 volt a más iskolából jött. Ily körülmények közt, hogy legalább anynyi függ azon iskoláktól, — jó, rossz, egyaránt, — melyekből gymnasiumunk népessége kerül, mint magától a mi gymnasiumunktól, azt józan észszel senki sem fogja tagadhatni. Valóban ep. anyira bámulatos lenne azon ember eszéjárása, ki a gymnasiumban szerzett előmenetelt egyedül a debreczeni iskolának számítaná érdemül, mint a milyen bámulatos azon, iskolának az újabb időben többször megtagadott uraké, kik minden, levő — nem levő, hiányzó iskoláknak tessék felelőssé. Tessék inkább felelőssé tenni azokat az egyházakat, a melyeknek az iskolákban több az osztályszám, — mint a tanár, — nincs tan-zer, nincs könyvtár, nincs besüllesztés tanári fizetés; — tessék oda hárni, hogy ezek az iskolák valóban jól legyenek szervezve, s pár év múlva jó részben nem lesz miertől pauszakodni. Igaz gymnasiumi akkor is lehet.

Ezért van szükség a holnapi két gyűlésre, hogy tisztába jöjjünk apránként a valóban létező bajjal, s segítségünk rajta.

Napi hírek.

Psenyeckzi Nagy Sándor A debreczeni ref. főiskolát nagy veszteség érte; tanári sorából a tudományosságok egy nemes bajnoka dől ki, ki tudományos képzettsége s lankadatlan buzgalma és tevékenysége folytán büszkeségét képezte főiskolájának, magának pedig nagy tekintélyt s országára szóló szép hírnevet szerzett. E férfi Psenyeckzi Nagy Sándor volt, a debreczeni ref. főiskolában a francia és angol nyelvek ny. rendes tanára, ki mint tanár a mily mértékben kivívta tudományosságát által kérésait s az ország jelesebb tudományos férfainak elismerését és szeretetét, épen olyan, vagy talán még nagyobb mértékben szerzte meg maga iránt — mint emberbarát, mindazoknak legönzetlenebb szeretetét és nagyrabecsülését, kiknek ő vele érközölni valaha alkalom nyílt. A derék férfi elcsúszkaja ma már kialudt, — a nemes szív folyó hó 22-én reggel utolsó dobant. — Lássuk azonban rövid életjárát, a mint következik: Psenyeckzi Nagy Sándor született 1831-b n

Merényben (Wegendrüszel) Szepesmegyében, Nagy János ottani ev. lelkes édes apjától és Illyi Julia édes anyjától. Alsóbb iskoláit szülőhelyén bevégezve, a rosznyói gymnasium növendéke lett, honnan később tanulmányai tovább folytatása végett Eperjesre ment. A magyar szabadságharcz kitörésekor azonban ő is azok közé állott, kik szent feladatuknak tekintették a szabadság, egyenlőség és testvérség eszméit megküzdni életre halálra. És ő végig küzdte a forradalmat s lezárása után, mint honvéd főhadnagyot anyyakkal együtt ő is besorozták az osztrák hadseregbe. Majd államfogyó lett s mint ilyen 5 és 1/2 évig volt őtízelt alatt Olmützben. Innen kiszabadulván az 1854 ik évben házasságra lépett első nejével Haradauer Antóniával s ennek halála után 1860-ban a most koporsója fölött kesergő hű nővel Daróczy Eugeniával. Első házasságából Sándor névű fia, — a másodikból pedig négy gyermeke van életben. A helybeli ref. főiskolában 1860-ban választatott meg rendkívüli tanárná, 1872 óta pedig mint a francia és angol nyelvek nyilvános rendes tanára működött egész haláláig. Tanárkodási ideje alatt több jelentékeny munkával gazdagította az irodalmat. Ki ne ismerné francia nyelvét, tanát, mely az egész országban közháználtnak orvond s számos kiadást ért, — vagy szóljunk-e francia és angol „Ónóktatási leveleiről,” melyeket annak idejében az összes hazai sajtó a leggyakrabban elismeréssel fogadott s melyek az országunk minden legkisebb zugában szintén olvastak terjedve. Oly lézag potló s oly nagymérvű volt az ő irodalmi munkássága, hogy neve — bár a halál őt elragadta tőlünk — még sokáig élni fog s emlékezte fen marad hosszú időn keresztül. E pár vonás az, melyben az elhunyt férfi életének csak halvány képét nyújtattunk olvasóinknak. Haláláról a családi gyászjelentés következőkéül szól:

A legmélyebb fájdalomtól áthatott bánatos szívvel tudjuk feledhetlen kedves barátunk, illetőleg forrón szeretett édes atyánknak Psenyeckzi Nagy Sándor unak a derék ref. főisk. rendes tanárának néhány heti súlyos szenvedés után, életének 47-ik, boldog házasságának 18-ik évében, a f. 1878. évi április 22-én reggeli 5 órakor történt csendes elhunyt. Kedves halottunk földi részei a f. 1878. évi április 24-én szerdán d. e. 3 órakor fogtak darabot utcai 1057. sz. a. lakásunkról a ref. nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a czepléduczai sírkertben öröknyugalomra letétni; mely végtisztvisztességetre rokonainkat, a boldogult barátait, pályatársait és ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk Debreczen, 1878. apr. 22-én. Özv. Psenyeckzi Nagy Sándor

dorné, szül. Királydaróczy Daróczy Eugénia, és gyermekeim: P. Nagy Sándor, Jenő, Árpád, Margit és Zoltán.

Köszönetnyilvánítás. A husvétii ünnepekre az árvek részére adományoztak: Kökönyessy Imréné urnó 2 kappant 14 db. nyári nyakkendő, Czaban Ilon urnó 1 sima 2 dísz kalácsot, és 8 db. piros tászt. N. N. urnó 6 db. kalácsot, 70 db. mézeskalácsot. N. N. két nagy kalácsot — N. — N. 1 fél bárányt, és 1 fehér cipőt; fogadják kegyes megemlézősökört az árvek nevében halás köszönetem. Kacsokovicsné.

Husvét első napján d. e. 9 órakor a kath. templomban Maróczy J. karnagy palczája correct vezetése alatt Schiedelmayernek egy igen szép zenés-miséjét adták elő több műkedvelő szép zenés-miséjét mellett. Hítségny tanár a vonósok között primáskodott, Steinacker Sándor pedig az énekesek között láttuk és hallottuk. A hülgyek között az énekarban Jassik Jolán és Csapó Etel kisasszonyok is közreműködtek; a magán énekrészekben Zivuskáné Gáspár Róza uról y és Vessey Irma k. jeleskedtek. A szíves műkedvelők szép czéjüket, t. i. az istentisztelet díszének emelését tökéletesen elvérték.

Gyászjelentés. Poroszlay Lászlóné, született Dereskey Johanna, mint neje, továbbá gyermekei: Ida, férjével Széll Kálmán n. sz. lottal ref. lelkesével, Paulina, Mária, Gyula, Adél, Johanna, László s a legközelebbi vérokönök is a szerető s szolgálatosabb fájdalommal tudatják néhai **Tóti Poroszlay László** szabad királyi Debreczen város tanácsnokának, kimondhatatlanul szeretett férjének, apjuknak, ipának, illetőleg rokonuknak, folyó 1878. évi április 14-én, életének 58 dik évében történt véletlen és gyászos kimúlását. A halotti gyászvisztességet a prot. hitv. szertartása szerint tartatott meg folyó hó 16-dikán Szepesváralján. Debreczen, 1878. április 20.

Remmert Martha hangversenyéről szóló tudósításunkat, terhény miatt holnapi számbunkban hozandjuk.

Színházi szemle. Színházunkban tegnap „Girofle-Girofla” operettét adták. Nyílvay Imával a czinszerepben. Vendégül Németh János, a kolozsvári színház tenoristája szerepelt, kiknek könnyű, tiszta, erőteljes éneke és átgondolt játéka egyaránt élénk tetszést aratott. Az előadást a 2-ik felvonás végén egy a közönséget szeretőiúi izgatottságba hozott jelenet a színpadon, csaknem megakasztotta. — A borsdal elnéklése után t. i. melynél elég megfontolatlanul lánzólgó serleket használnak. Nyílvay Irma menyasszonyi ruhájának uszálya — egy valószínűleg vigyázatlaniságból elejtett szikra által egyszerre csak tüzet fogott

és fellángolt. A megrémült közönség hangos kiáltásban tört ki, azonban a tüzet, melyet a művésznő is csak későn vett észre, az önkéntes tüzoltó testület inspektorjai hirtelen eloltították. Nyílvay Irma annyira megörzö lélekje-elndtét, hogy az elájulása esetére karjait készen tartott derék Foltényi aggodalmas előzékenysége felelőssé vált. A közönség kedvence Nyílvay Irma iránti örömteljes részvételenek a 3 ik felvonás elején történt m-gjeleésekor viharos tapsban adott kifejezést.

Gyászjelentés. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk kedves fiunk László n. a k három napi súlyos szenvedés után, f. hó 21-én d. e. 12 órakor, 4 hónapos korában agylobban történt elhunytát. Kedves kis halottunk földi részei f. hó 23-án d. u. 4 órakor fogtak a ref. szertartás szerint a nagycsapóduczai 320 számú háztól — a csapóduczai sírkertben fogtak örök nyugalomra tetetni. — Mely végtisztvisztességetre rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket tisztelttel meghívjuk — Debreczen, 1878. április 21. Abraham László és neje Király Erzsébet; Irma és Dezső gyermekeink nevében is.

Gyászjelentés. Kovács Károly és nóm szül. Nagy Maria leányom Teréz nevében is — a kipóthatlan veszteség legfájdalmasabb érzetével tudatjuk forrón szeretett feldehellen kis fiunknak, s testvérenek Károlynak hat havi szenvedés után f. április hó 21-én éjjeli 11 és fél órakor, életének 11-ik havában, tüdőgömbökben történt gyászos elhunytát. — Kedves kis halottunk földi részei f. hó 23-án d. u. 3 órakor fogtak a czepléduczai 2152. számú Kerdos háztól a reform. szertartás szerint tartandó rövid ima után a rom. kath. sírkertben örök nyugalomra letétni. Mely végtisztvisztességetre rokonainkat, jobaráinkat s ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1878. április 22.

A körmagyar című egyetlen és szép magyar társastánczot, idegen tánczok a közlelbbi időkben egészen kiszorították a divatból. Míg ezelőtti igazi magyar mulatságot nem is lehetett képzelnii a delcegeiséget sok kecses párosító kórm a g y a r nélkül, addig ma bálgájaink, lakodalmainkban, — egyezőval minden nagyobb mulatságunkban vége hossza nincsen az idegen s leginkább ugynevezett taur-tánczoknak, s csak nagyon ritkán történik meg, hogy az idegenszerűséget teljesen megvető, tőszgyokeres magyar polgáraink egy egy mulatságban föl látjuk véve a tánczrendbe gyonyörű nemzeti tánczunkat a körmagyart is. E bajon segitendő Balta Károly egy rajzokkal ellátott füzetket adott ki, melyben a szép magyar társastánczot a „körmagyar” t

részletesen leírja és megismerteti s arra törekszik, hogy azt mulatságainkban, táncztermeinkben újból meghonosítsa. A csinos kiállítás füzetkét — mely 40 krért Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében kapható — a legmelegebben ajánljuk, különösen az ifjuság figyelmébe.

Egy körlevelet vettünk Kubinyi Kálmántól, melyben tudatja, hogy hitelezőivel barátságos uton kiegyezett ugyan, de üzletével folhagyott, s a midon az üzlete iránt tanusított pártolás és bizalomért köszönetet mond, egyszersmind kéri a közönséget, hogy a miután máj, hó 1-től kezdve az Ormós Ferencz no-rinbergi és diszaru helybeli üzletében nyerend alkalmazást, további jóindulatát ezen üzletre ruházza at, hol mindent el fog követni arra nézve, hogy a közönség bizalmát teljes mértékben kiérdemelje.

Tíz ütött ki tegnap d. e. szappanos-utczán egy háznál, mely azonban csak a szobában levő bútorok egy részét emészthette meg, mert mielőtt tovább terjedhetett volna az oltásra nagy számmal oda seregelt szomszédok által csakhamar elfojtatott.

Németh János ur utolsó és jutalomjátéka.

Debreczeni színház.
Bérlet Szerdán, 1878. április 24-én
Szünet.
adatik

Kisasszony feleségem.
Operette 3 felv.

Kezdeté fél 8 órakor.
Felelős szerkesztő: Szabó Antal.

Nyílt tér.

Dr. Hamburger Emil
fogorvos és fogmütő

lakik piacutczán Szikszayház 1824 sz. a.
Rendel d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.

H I R D E T E S E K.

ROCHLITZ és BEKE
női és férfi divatterme
DEBRECZENBEN
Piacutczta és „Bazár” épület szögletén.

E tavaszi idényre!
ajánlják a következő czikkeket u. m.

Női és gyermek díszített tavaszi és nyári kalapokat párisi, berlini és bécsi eredeti modellek után 2,60 krtól 16 firtig.
Díszített kalapokat 75 krtól 4 firtig.
Reggeli divatos fejkötöket.
Selyem napernyőket és legyezőket minden kivitelben gyári áron.
Női nyakkendőket nagy választékban 75 krtól 4,50 krig.
Legujabb divatu női külső gallérokat és garnitúrákat.
Valódi francia vállfűzőket (Mieder.)
Kalap virágokat, tollakat és csattokat.
Kitűnő illatszerek.

Szines és fekete szőr és selyem rojtokat, gombokat, díszítő selymeket és divat szalagokat, csipkéket és mindenféle bélés czikkeket.

Továbbá olcsóbb árban mint bár hol!
Fehér és szines férfi ingeket, négyszeres gallérok és kezelőket, nyakendőket, harisnyákat és több férfi czikkeket.
Egyszersmind felhívjuk a t. hölgyközönség becses figyelmét kitűnő lécsi gyártmányu

női bőr és evelasztin czipóinkre,
melyeket gyári árban árulunk.
Dúsan felszerelt és a mai igényeknek megfelelően berendezett raktárunkat ajánljuk a t. közönség becses pártfogásába és maradunk teljes tisztelettel:
Rochlitz és Beke.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Hirdetés.
Alulírott bátorkodom épület és butor asztalos - üzletemet, (Széchenyi-utca 1761. régi postaház.) ajánlani: nevezetesen elvállalok mindennemű asztalos új munkákat, ugyszintén javításokat illő áron, sőt részletfizetés törlesztése mellett is, és a megrendelések gyors s pontos teljesítéséről kezeskedem

Hertzka Vilmos,
(124) 3—5 asztalos mester.

Vetemény-magvak
francia és magyar luczerna, löhere, takarmányrépa, muhar, bükköny, ugyszintén konyha-, kerti- és virág-magvak a legjobb minőségben és a legjutányosabb áron kaphatók

Gaszner Károly
fűszerkereskedésében Debreczenben czepléduczán.
(113) 9—10

Ház bérbe adás.
Debreczen városban fekvő Sándorffy Ferdinánd ur tulajdonát képező **kis-uj utcai 1718. sz. a. ház,** melyben jelenleg Horogh János ur bormérése van, f. é. pünkösdtől kezdve **öt egymásután következő évre** külső földjével együtt haszonbérbe kiadandó.
Értekezhetni szó- vagy írásbelileg alant írottal.
Temesvárott, 1878. április 15.
Kayser Lajos, ügyvéd.
(126) 3—3

Biztosítási jelentés!
Az 1838-ban Triestben alapított
ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
(Riunione Adriatica di Sicurtá.)
mely
Husz millió forint
biztosítási alappal bír s a legolcsóbb díjak mellett biztosít **tűz, szállitmányi és jégkárok ellen,** azon kivül **az ember életére** a legkülönbözőbb módokat szerint.
A debreczeni főügynökség:
SESZTINA LAJOSNÁL.
Biztosítási iroda: Széchenyiutca 1761. sz. a. régi postaépület.
(123) 3—5

A debreczeni cukorgyár részvény-társulat t. cz. részvényesei
a f. év május hó 8-án szerdán d. e. 10 órakor Debreczenben, a városház termében tartandó **rendes havi KÖZGYÜLÉSRE** tisztelettel meghívatakn.
A közgyűlés tárgyaival:
1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése a lefolyt 1877-8-ik üzletév eredményéről a szármála és mérleg becsatolásával, s erre vonatkozó határozathozatal.
2. A tiszta nyereségnek mikénti felosztása és az osztaléknak megállapítása.
3. A kisorsolandó három igazgatósági tagnak az alapszabályok értelmében megválasztása
Azon szavazatképes t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, felhívatakn, hogy részvényeiket az alapszabályok 28. §-a értelmében, Debreczenben az ipar és kereskedelmi banknál vagy a gyári pénztárnál; Brittonban pedig a es. kir. szab. mervoarsági banknál előlegesen tegyék le, az eről nyereség elismervényi a közgyűlésen megjelenésük alkalmával igazolásul fogvány szolgáljni.
Debreczen, 1878. április hó 20.
(141) 1—1 **Az igazgatóság.**

Gazdasági és konyha-kerti magvak,
francia és magyar luczerna, burgondi répa, bükköny, muhar, len, tavasz buza, téli káposzta, karaláb, sárga répa, zeller, uborka stb. magvakat jutányos árban ajánl
Geréby Fülöp.
(10)